

OPIS 1. KOLOKVIJA

1. kolokvij obuhvaća sljedeće gradivo:

VREMENSKI PROMJENLJIVE STRUJE I NAPONI

Ukapčanje induktivnog svitka na naponski izvor

Periodički promjenljive struje i naponi

Srednja vrijednost (matematička) funkcije

Srednja elektrolitska vrijednost struje i napona

Efektivna vrijednost struje i napona

Snaga

Izmjenične struje

ELEMENTI MREŽA

Svojstva elemenata mreže

Otpor okrugle žice

Kapacitet pločastog kondenzatora

Induktivitet prigušnice okruglog presjeka

Realni elementi

Jednostavan strujni krug

PRIJELAZNE POJAVE

Stacionarno stanje

Prijelazno stanje

Određivanje konstanti integracije iz početnih uvjeta

Priključak otpora na istosmjerni napon

Priključak induktiviteta na istosmjerni napon

Priključak kapaciteta na istosmjerni napon

Prijelazne pojave u mreži s otporom i induktivitetom

Priključak prigušnice na istosmjerni napon

Kratko spajanje prigušnice

Iskapčanje prigušnice i voltmetra

Trenutna promjena parametara mreže

Prijelazne pojave u mreži s otporom i kapacitetom

Priključak kondenzatora na istosmjerni napon

Priključak napona na krug s otpornikom i kapacitetom

SINUSOIDALNE STRUJE I NAPONI

Fazni kut

Srednja i efektivna vrijednost sinusnih veličina

Faktori sinusnih veličina

Osnovni učinci izmjeničnih struja

Elektrolitički učinak

Toplinski učinak

Elektromagnetski učinak

Principi rada klasičnih mjernih instrumenata

Instrument s permanentnim magnetom

Instrument s dva svitka

Instrument s mekim željezom

Priključak otpornika, svitka i kondenzatora na izmjenični napon

Priključak otpornika na izmjenični napon

Priključak prigušnice na izmjenični napon

Priključak kondenzatora na izmjenični napon

- Snaga i energija kod izmjeničnih struja
  - Snaga na radnom otporu
  - Snaga na induktivitetu
  - Snaga na kapacitetu
  - Sažetak
- Fazorski račun
  - Fazor
  - Preslikavanje
  - Primjer
  - Računske operacije s kompleksnim brojevima
  - Geometrijska interpretacija
- Priključak R , L i C na izmjenični napon
  - Fazorski prikaz
  - Priključak otpora
  - Priključak induktiviteta
  - Priključak kapaciteta
  - Promjena reaktancija s frekvencijom
- Impedancija
  - Impedancija R, L kruga
  - Impedancija R, C kruga
  - Impedancija R, L, C kruga
  - Serijski spoj dviju prigušnica
  - Serijski spoj n prigušnica
  - Serijski spoj 2 otpora i 2 kapaciteta
  - Serijski spoj n otpora i n kapaciteta
- Admitancija
  - Paralelni spoj R, L i C
  - Pretvaranje paralelnog spoja R, L i C u serijski spoj
  - Pretvaranje serijskog spoja u paralelni spoj
- Pretvaranje naponskog u strujni izvor i obratno
  - Pretvaranje više paralelnih grana u jednu ekvivalentnu
- Snaga u mrežama sinusne struje
  - Snaga R, L kruga
  - Snaga izvora
  - Kompenzacija jalove snage
- Rezonancija
  - Serijska rezonancija (naponska rezonancija)
  - Paralelna rezonancija (strujna rezonancija)

Kolokvij se sastoji od 4 teorijska zadatka i 3 zadatka, kakva su napravljena na auditornim vježbama, od kojih student-ica treba riješiti prvi, a od druga dva odabrati i riješiti jedan zadatak.

Kod teorijskih zadataka treba postaviti odgovarajuće izraze, riješiti jednostavne zadatke i znati određene uvjete. Ovi zadaci imaju ponuđene odgovore, od kojih treba pronaći i zaokružiti ispravan. Svaki ispravan odgovor donosi 10 bodova. U teorijskim zadacima će doći sljedeće gradivo:

- 1 zadatak s fazorom struje ili napona koji treba odrediti iz zadane vremenske ovisnosti te veličine,
- 1 zadatak u kojem treba odrediti impedanciju prikazane serijsko-paralelne veze otpornika i prigušnice ili otpornika i kondenzatora kod zadane frekvencije,

- 1 zadatak s jednostavnim strujnim krugom u kojem je poznata impedancija i vremenska ovisnost napona izvora, a treba odrediti efektivnu vrijednost struje,
- 1 zadatak u kojem treba znati uvjet za rezonanciju u električnoj mreži.

Zadnji zadaci donose svaki po 30 bodova i slični su zadacima s auditornih vježbi. Ove zadatke treba riješiti numerički. Student-ica treba riješiti prvi, a od druga dva odabrati i riješiti jedan zadatak:

- u prvom zadatku zadana je jednostavna mreža s: 1 izvorom istosmjernog napona, 2 otpora i 1 induktivitetom, a treba odrediti struju kroz induktivitet tijekom i nakon prijelazne pojave te prikazati promjenu napona i struje induktiviteta,
- u drugom zadatku je zadana električna mreža u fazorskoj domeni s naponskim izvorom i dvije paralelne grane s otpornicima, prigušnicom i kondenzatorom, a treba odrediti i nacrtati fazorski dijagram napona i struja,
- u trećem zadatku zadan je valni oblik napona za koji treba odrediti srednju i efektivnu vrijednost, te istosmjernu i izmjeničnu komponentu.